

СУЧАСНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ УЧНІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Поченюк Я. В.

*старший викладач кафедри романо-германської філології
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука*

Онищук Д. М.

*здобувач вищої освіти 4 року навчання за першим (бакалаврським)
рівнем історико-філологічного факультету
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

У світі все гостріше проявляється проблема «стандартної освіти». На вчителів покладається обов'язок урізноманітнити свої уроки щоб підвищити ефективність навчання. Нетрадиційні методи необхідні для розвитку особистості учнів, їх творчих здібностей та досягнення успіху у суспільстві.

Вивчення іноземної мови відносно недавно увійшло у систему загальної середньої освіти і тому проблема нестачі методів її викладання залишається наразі актуальною. Вчителям необхідно шукати оригінальні методи підвищення ефективності навчання іноземної мови. У результаті виникають різні нетрадиційні методики проведення уроку, які все частіше практикуються вчителями.

З усього різноманіття методів можна зрозуміти, які уроки належать до традиційних, і навпаки, можна навіть дати визначення нетрадиційним урокам. Нетрадиційний урок – це навчальне заняття, що має нестандартну структуру, містить прийоми і методи різних форм навчання, засноване на спільній діяльності вчителя і учнів, спільному пошуку, апробації нових форм роботи. При цьому, враховуючи, що проведення самостійної роботи також є уроком, його також можна зробити нетрадиційним. Більше того, наведене вище визначення не зміниться [1].

До найпоширеніших нетрадиційних методів можна віднести: захист дітьми власних проєктів та ідей; постановку казки, проведення гри на

тему уроку; екскурсію на тему уроку; роботу у групах; використання сучасних технологій під час уроку.

Таким чином, важливість такого роду занять як захист проєктів пояснюється саме комунікацією та можливістю формування лексичної компетентності. У процесі усної іншомовної комунікації здійснюється передача інформації, що викликає інтерес для комунікантів, а успіх акта комунікації залежить від того, наскільки точно та повно сприйнято повідомлення. Володіння лексикою є важливим показником рівня іншомовної комунікативної компетентності: саме якісно сформовані лексичні навички є однією з умов успішного спілкування іноземною мовою, а порушення лексико-семантичної норми призводять до змістових помилок, що робить мову комунікативно-недосконалою або зовсім незрозумілою.

Словниковий запас є фундаментальною областю знання мови, тому що без знання слів не можна застосувати або використовувати жодні інші розмовні навички. На наш погляд, словниковий запас є важливішим за граматику, тому що можна зрозуміти багато іноземною мовою, якщо людина має достатні знання лексики. Володіння ж лише теоретичним граматичним матеріалом, навпаки, не допомагає при спілкуванні, якому, власне, і присвячено все вивчення мови. Таким чином, лексика є центральною частиною у викладанні іноземних мов.

Проте, варто зазначити, що наведені вище нестандартні методи проведення уроку найбільш характерні для типового заняття. Якщо ж говорити про проведення самостійної роботи, то найкраще, на нашу думку, підходить метод її проведення із застосуванням сучасних технологій. Учні сьогодні швидко адаптуються до змін у комп'ютерних технологіях, отже, цей факт передбачає чудову можливість використання Web 2.0-технологій в освітніх цілях [1].

Для успішного виконання учнями самостійної роботи на уроках англійської мови знадобиться не тільки доступ до мережі Internet, але також використання смартфонів, планшетних комп'ютерів та інших гаджетів для навчання. Таким чином, це означає використання потенціалу наявних в учнів пристроїв для роботи з навчальними програмами англійською мовою. Можна відзначити, що в Україні зараз складно знайти людину без смартфона, а в учнів є цілий арсенал усіляких гаджетів. Отже, зараз можна констатувати готовність соціуму до використання Web 2.0 – технологій не лише для повсякденних, але й для освітніх цілей.

Однією з програм, що дозволяє учням активно здійснювати самостійну роботу на уроках англійської мови, є програма Nearpod. Nearpod є Web 2.0 – платформою, яка дозволяє вчителю створювати презентації та добирати матеріал для занять з англійської мови та ділитися ним з учнями під час уроку. Ви надсилаєте електронною поштою або називаєте учням код доступу до презентації, і учні підключаються до вашого пристрою зі своїх смартфонів або планшетних комп'ютерів. Ви перегортаєте слайди презентації або текстового документа, самі задаєте та контролюєте темп уроку, залучаєте учнів до виконання завдань з англійської мови та в реальному часі відстежуєте результати кожного учня. Для контролю результативності уроку вчителю досить лише завантажити за допомогою програми на свій пристрій певний заздалегідь складений тест, граматичне завдання, завдання зіставлення тощо[2].

Також за допомогою програми Nearpod учні можуть додавати до загальної презентації свій контент: відеофайли, зображення, посилання на різні сайти. Таким чином, кожен учень має можливість самовираження, а новий доданий матеріал може стати темою дискусій [2].

Щодо методик, то такою, яка буде включати велику кількість самостійної роботи є методика Test-Teach-Test. Метод Test-Teach-Test – це один із способів перевірити поточний рівень знань учнів, виявити проблеми та вжити відповідних заходів, що сприятимуть кращому засвоєнню матеріалу. Метод Test-Teach-Test – це своєрідний спосіб організації заняття з іноземної мови, хоча він може бути успішно застосований і на заняттях з цілого ряду інших дисциплін. Цей метод навчання передбачає, що учні, перш ніж детально вивчити новий мовний матеріал, спочатку виконують завдання без будь-якої підтримки з боку викладача, тобто проходять так зване попереднє тестування. Учитель проводить попередній тест з конкретної теми і вже після цього, ґрунтуючись на результатах тесту, планує заняття із введенням нового мовного матеріалу [3, с. 202]. Такий спосіб дозволяє раціонально використовувати час занять, сконцентруватися на найбільш значущих аспектах і, за необхідності, використовувати індивідуальний підхід при подачі матеріалу. Особливо це актуально в групах різного рівня мовної підготовки, в яких навчаються учні, які вже мають непогану базу, отриману в рамках середньої школи. Таким чином, після попереднього тестування студенти беруть участь в процесі, спрямованому на засвоєння нових знань, а на завершення

викладач ще раз перевіряє успішність учнів, а ті, в свою чергу, виконують ще одне завдання для відпрацювання нового мовного матеріалу.

Використовуючи цей метод, досить часто пропонується для виконання одразу ряд тестувань. Діагностичні тести (diagnostic test) використовуються для діагностики того, що саме та в якому обсязі знають студенти. Такі тести можуть допомогти викладачеві зрозуміти, що потрібно перевірити чи закріпити на заняттях в аудиторії. Вони також дозволяють студентам виявити слабкі місця у засвоєних знаннях.

Тести для визначення мовного рівня (placement test) використовуються для визначення рівня володіння мовою та подальшого розподілу за групами. Зокрема, у таких тестах перевіряються знання граматики, наявність певного словникового запасу, здатність розуміння прочитаного, навички письма та розмовної мови.

Тести прогресу або досягнень (progress and achievement test), або тести успішності, є засобом моніторингу успішності підготовки студентів. У цих тестах перевіряється лише той матеріал, який студенти вивчали на заняттях. Існує два типи тестів прогресу та досягнень: короткострокові та довгострокові. Короткострокові тести успішності дозволяють перевірити, наскільки добре студенти зрозуміли та засвоїли матеріал, викладений в окремих розділах чи підрозділах. Вони дозволяють вчителю вирішити, чому слід приділити особливу увагу: виправленню типових помилок або закріпленню пройденого матеріалу.

Довгострокові тести прогресу також називають курсовими тестами, тому що вони перевіряють успішність, досягнуту після закінчення всього курсу навчання. Вони дозволяють учням оцінити, наскільки вони просунулися у вивченні того чи іншого предмету. В європейських навчальних закладах найчастіше за результатами саме цих тестів учні можуть перейти на більш високий рівень навчання.

При цьому, ми вважаємо, що наведені вище платформи та тестування на них будуть більш ефективними, якщо враховувати специфіку дітей сьогодення та високий рівень розвитку технологій. Так, на нашу думку, гаджети для них є більш звичними, а відтак ми можемо досягти вищого ступеню функціонування розумової діяльності та більш ефективного використання ресурсів та потенціалу учнів, й одночасно перетворити навчання на захопливий і, водночас, продуктивний процес.

Таким чином, онлайн тестування є значним кроком на шляху розвитку методики контролю за засвоєнням учнями навчального матеріалу. Введення онлайн-тестування на уроках англійської мови дозволяє здійснити плавний перехід від суб'єктивних та багато в чому інтуїтивних оцінок до об'єктивних обґрунтованих методів оцінки результатів навчання. Однак, як і будь-яке інше нововведення, цей крок повинен здійснюватися на виключно науковій базі, спираючись на результати педагогічних експериментів та наукових досліджень. Не варто обмежуватися лише тестуванням, воно не повинно витіснити традиційні методи контролю, лише доповнювати їх. Необхідне розумне, дозоване використання онлайн-тестування в процесі вчителів іноземної мови.

Література:

1. Освітні технології : навч.-метод. посіб. Київ : А.С.К., 2002. 255 с.
2. Nearpod. URL: <https://nearpod.com/>
3. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій: навч.- метод. посіб. для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр» ; за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2011. 344 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-278-7-50>

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО І ПОЛЬСЬКОГО ЕПІСТОЛЯРНЮ

Саркісова І. А.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови і літератури
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янука
м. Рівне, Україна*

Епістолярна література пройшла у своєму розвитку складний шлях формування впродовж століть. Однак не втратила своєї актуальності і до нині. Саме вони – листи, щоденники, автобіографії, мемуари – можуть переконати читача в тому, що події, про які розповідається,